

Bernadetta Darska

in: <http://bernadettadarska.blog.onet.pl/Naznaczeni-B-Helbig-Enerdowce-,2,ID431429697,n>

22 lipca 2011

[Naznaczeni \(B. Helbig, Enerdowce i inne ludzie\)](#)

W najnowszej książce Brygidy Helbig obserwować możemy ludzi, dla których komunizm całkowicie się nie skończył, a demokracja na dobre jeszcze się nie zaczęła. Zawieszeni „pomiędzy” nie potrafią odnaleźć się w rzeczywistości, która choć należy do nich, ciągle wydaje się dziwnie obca. Tożsamościowe złamanie uwiera. Jednocześnie do niepewności bardzo łatwo się przyzwyczaić, łatwo uznać ją za coś normalnego, potraktować jako rzecz, której nie da się zmienić. Wspomniane „pomiędzy” kształtuje, czy tego bohaterowie chcą, czy nie. Pomiędzy NRD a RFN, pomiędzy pamięcią a zapomnieniem, pomiędzy nowoczesnością a cywilizacyjnym zapóźnieniem, pomiędzy naznaczeniem komunizmem a tęsknotą za kapitalizmem, pomiędzy chęcią ucieczki a nostalgicznym pragnieniem zatrzymania w kadrach czasu tego, co bezpowrotnie przeminęło. Brygida Helbig okazuje się uważną i wrażliwą obserwatorką. Rysuje ludzkie historie delikatną, impresyjną kreską, mocno akcentując te momenty, które wymagają wzmocnienia. Jest w swoim pisaniu wrażliwa, ale i ironiczna. Obserwuje i uczestniczy. Dzieje się tak w przypadku pokazania różnic między realiami polskimi a niemieckimi, gdy mowa jest o pracy na uniwersytecie. Dzieje się tak, gdy bliscy sobie ludzie niepotrzebnie się ranią, próbują sprawować władzę nad partnerem, wreszcie model musztrowania drugiego człowieka tak bardzo wchodzi im w krew, że powielają go w kolejnych związkach. Dzieje się tak również wtedy, gdy zwyczajność pożera potrzebę nadzwyczajności tak szybko, że osoba, której ów mentalny gwałt dotyczy prawie tego nie dostrzega. Nie bez powodu w podtytule książki natkniemy się na stwierdzenie: „czyli jak nie zostałem bohaterem”. Człowiek ze świata „Pomiędzy” nie ma szansy na ucieczkę od anonimowości, przeciętności, prozaiczności. Nawet gdy uda mu się odnieść sukces, sugeruje Helbig, to i tak w swoim wnętrzu nieustannie kontempluje porażkę. Interesujące!

Brygida Helbig, Enerdowce i inne ludzie, czyli jak nie zostałem bohaterem, Wydawnictwo Forma, Stowarzyszenie OFFicyna, Szczecin, Bezrzecze 2011.

[Bernadetta Darska](#)